

PÔDOHOSPODÁRSKA

**85. ROČNÍK
PROSINEC 2022**

na poli

VÁNOC

#30180

editorial

Michal Petřík
editor

Když se řeknou Vánoce, někdo by mohl vidět jen uspěchaný svět, jehož obyvatelé stále více žijí ve městech, která nekonečně rozšiřují do všech světových stran a stále více orné půdy zastavují jako sklady pro své vánoční dárky.

Naštěstí nám však na mysli ještě stále vyvstanou i přetrvávající a nikoliv jen přežívající vánoční tradice. Vánoce jsou díky nim alespoň malým přenesením venkova i do těch největších měst. Tradice nám ukazují, co vždy bylo a je nejdůležitější - sounáležitost člověka s přírodou. Nejen většina vánočních tradic má svůj původ ve skromném životě na venkově, který byl zcela závislý na sepětí člověka s krajinou a její úrodou.

Více se o některých zvycích, které se dodržovaly na každém hospodářství, dočtete na dalších stránkách tohoto čísla. A přestože část těchto zvyků již vymizela, jsou všechny nejpopulárnější současné tradice i Vánoce samotné bytostně spojeny s dary naší Země a nikoliv s dary z dalekých továren. Největší radost a vánoční atmosféru dokáže vykouzlit pár lokálních produktů, oříšek je toho zdárným důkazem. A tak by to mohlo být i zbylé dny v roce. Protože lokální a udržitelná cesta by se měla stát naší novou tradicí v každodenním životě.

prosinec 2022 +obsah

04

FAKTA

Odlehčená a nenáročná minutka na rozjezd. Zajímavé informace, které z vás udělají menší zemědělskou encyklopedii.

06

PŘÍBĚH

Vánoce jsou o tradicích a proto si v prosincovém čísle tradičně připomeneme rozhovor s jedním speciálním far(m)ářem :)

10

ANGLIČTINA

Objevujeme zemědělské školy po celém světě. V prosinci vyrazíme do Švédska. Využijte náš text ke zlepšení v angličtině.

12

CESTOVÁNÍ

Jedeme na další virtuální výlet! Protože je zima, tak musíme do Lednice :)

20

AKTIVITY ŠKOL

Co je nového na zemědělských školách? O tom je rubrika Aktivity škol. Tentokrát se podíváme hned do pěti škol.

4/85

vydává

Ústav zemědělské ekonomiky a informací,
Mánesova 1453/75
120 00, Praha 2

editor

Michal Petřík

e-mail

petrik.michal@uzei.cz

telefon

+420 222 000 381

design

Ginger & Fred

www

zemedelskaskola.cz

18

KALENÁŘ

Konání našich oblíbených akcí se konečně naplno rozběhlo, tak nahlédněte, co a kde na vás čeká.

28

ZEMĚDĚJSTVÍ

Nové informace pro odborníky na svých místech a především na místech vzdělávacích a vědeckých.

VÁNOČNÍ TRADICE NA STATKU TO BYL ČASTO PĚKNÝ OŘÍŠEK

Tradice, které doprovázely Štědrý den, byly provázány nejen s rodinou, ale i s celým hospodářstvím a jeho budoucí úrodou. Domácí zvířata držena v chalupách a na statcích měla pro své hospodáře jen těžko vyčíslitelnou hodnotu, proto péči o ně podřizovali chod celé rodiny. Není proto s podivem, že již k prvnímu rannímu krmení se na Štědrý den vázalo množství pověrečných zvyků a dle zvykosloví se postupovalo Štědrým dnem a večerem. Koním a dobytku se dával na Štědrý den pro uchování dobrého zdraví a užitku posolený chleba. Ještě před prvním krmením ale dostali koně a dobytek také česnek, aby byli v dalším roce při síle. Česnek dostali i kohouti a houseři, aby byli plodní a zdraví. Krávy a kozy byly krmeny pečivem z mouky, petržele, šípkových plodů a zbytků z máselnice, aby i dál dobře dojily. Sladkého a tučného mléka se v následujícím roce hospodářství dočkalo, jestliže dala hospodyně krávám a kozám do večerního krmení jablko a ořechy. Na Štědrý večer se třáslo ovocnými stromy, aby byla zajištěna bohatá úroda. Stromy se ovazovaly slámou, aby i nadále dobře plodily a také se ošlehávaly metlou, s níž se vymetala pec po vánočním pečení či se oklepávaly vařečkou. Zvyky se týkaly i ochranných účinků vody. Hospodář se musel jít na Štědrý den brzy ráno umýt ven, ke studni nebo k potoku, aby po celý rok zůstal zdravý. Kousky pečiva, jablek a ořechů se házely do studny, aby voda zůstala čistá. Vodou se vykropoval chlív, půda i stodola. Pozornost byla na Štědrý den věnována i zvykům týkajícím se počasí. Do dvanácti rozpůlených ořechových skořápek, představujících jednotlivé měsíce roku, nalil hospodář vodu. Když v některé skořápce do rána voda vyschla, znamenalo to, že daný měsíc bude suchý. Někdy se pod skořápky sypala troška soli. Pokud sůl pod skořápkou do rána zvlhla, předznamenávalo to mokrý měsíc. Ořech byl ostatně vždy považován za věšteckou plodinu. Oblíbeným zvykem bylo louskání vlašských ořechů o Štědrém večeru. Podobně jako z rozkrojených jableček bylo i z ořechů možné vyčíst budoucnost. Hospodář si sám vybral ořech a sám si ho rozlouskl. Pokud bylo jádro pěkné, čekal hospodářství rok plný hojnosti a pevného zdraví, pokud ale bylo jádérko černé, značilo to neštěstí, neúrodu a smutek.

ON

STROMEČEK ŽIJE!

Tradice vánočních stromů, pocházejí-li z prořezávání lesů, je nejen krásná a voňavá, ale i etická a příznivá životnímu prostředí. Co ale stromy pocházející z plantáží vánočních stromků, do nichž se i vzhledem k dopravě přidá spousta ropy? Není lepší koupit si vánoční jedličku v květináči? [Projekt živých vánočních stromků](#) má v Brně už více jak dvacetiletou tradici. Pocházejí z místního přírodě blízkého hospodaření Lesů města Brna. V lesních školkách pod Babím lomem rostla každá jedlička sedm let od zasetí semínka. Majitelé jedliček dostanou ke každému stromku návod, jak o něj během zimy a Vánoc pečovat. 15. dubna 2023 bude možnost zasadit zakoupený stromek na společné výsadbě.

COOLTURA

V Muzeu Vysočiny Třebíč byla zahájena Vánoční výstava betlémů, která byla uspořádána ve spolupráci s Muzeem Jindřichohradecka, a proto nese podtitul Jihočeské betlémy. Muzeum Jindřichohradecka je proslulé zejména díky Krýzovým jesličkám, které jsou největším lidovým mechanickým betlémem na světě. Díky tomu jsou od roku 1998 zapsány v Guinnessově knize rekordů. Tyto sice na výstavě v Třebíči nevidíte, ale vystavené jsou vybrané betlémy z bohaté sbírky jindřichohradeckého muzea, které přibližují tvorbu tamních betlémářů. Však je Jindřichův Hradec odedávna centrem jihočeského betlémářství. K vidění je nejenom výběr z tradiční lidové historické tvorby, ale i té současné. Najdete zde betlémy z papíru, dřeva, keramiky, skla, šustí a dalších materiálů. Podobou nejbliže k trebičským betlémům má Lodhěřovský betlém, neboť je malovaný na papír. Tento betlém je vůbec nejstarším ve sbírce Muzea Jindřichohradecka. Na výstavě se dozvíte jeho zajímavý příběh. Pomyslnou průvodkyní výstavou je betlémská hvězda, která má připraveno i několik úkolů – například hmatem prozkoumat obsah krabice nebo najít betlém z rybích šupin. A také návštěvníka zavede k největšímu betlému této výstavy, kterým je právě betlém z Třebíče. Jeho délka je přibližně 5 metrů a jeho autor pan Janovský ho tvořil více než 60 let, a to mezi roky 1911 až 1977. Betlém je opravdu veliký. A to je vystaveno pouze 800 figurek z celkového počtu 1900 kusů. Zbývající jsou uloženy v depozitáři. Výstavu se koná do 15. ledna 2023 kdy ji zakončí derniéra v podobě komentované prohlídky za účasti kurátora výstavy. Další betlémy z Muzea Vysočiny Třebíč si zájemci mohou prohlédnout na výstavě v Náměšti nad Oslavou, v Betlémské kapli v Praze, v Muzeu města Tišnova, ve vstupním vestibulu Krajského úřadu Kraje Vysočina a dokonce i v sousedním Rakousku ve Vösendorfu v 1. NÖ Krippenmuseum. A krásný slaměný betlém zdobí zámecké nádvoří trebičského muzea. Tento je volně přístupný, a proto doporučujeme nasměrovat své kroky při procházce městem Třebíč také do zámekového areálu. Navíc po setmění dodává místu tu pravou vánoční atmosféru.

VÍTE, ŽE...

v úterý 29. listopadu 2022 proběhlo zdobení vánočních stromčků na Ministerstvu zemědělství? Do této tradice se zapojili s velkou radostí i žáci Střední zemědělské školy z Poděbrad. Na vánočních stromečcích jsou zavěšeny slaměné hvězdičky, ozdoby z kukuřičného šustí, perníková srdce a zvonky, hvězdičky ze sisalu. Všechny ozdoby jsou ručně vyráběné přímo ve škole.

VÍCE ZPRÁV
ZE ZEMĚDĚLSKÝCH
OBORŮ
NAJDETE TAKÉ
NA NOVÉM PORTÁLU
WWW.AGRONAVIGATOR.CZ

ZAJÍMAWÉWÉWÉ

Rubrika ZAJÍMAWÉWÉWÉ pravidelně přináší tipy na internetové stránky, které se vyplatí navštívit či rovnou dlouhodobě sledovat. Je ale čas dát si přestávku od prohlížení internetu, proto tentokrát rubriku opět věnujeme offline světu. Nahlédneme do fondu Knihovny Antonína Švehly, třetí největší zemědělské knihovny na světě. Při vyhledávání hesla Vánoce nám jsou schopni na výdejní pult (či v době koronavirových omezení do výdejního okénka) připravit několik zajímavých knih. Můžeme doporučit především knihu Evropské Vánoce v tradicích lidové kultury od autorek Věra Frolcové a Evy Večerkové. Kniha líčí kulturní tradice spojené s oslavou Vánoc národů evropského Západu a Východu. Mnohé se dochovaly do současnosti a mají křesťanské i mimokřesťanské kořeny. Kapitoly odhalují pozůstatky pohanských slavností spojených se slunovratem, s novoroční magií a hostinami uprostřed zimy; patří k nim obřadní spalování vánočního polena, pečení velkých kulatých chlebů nebo koledování. Zvláštní pozornost věnují autorky kultu Kristova narození, jak se projevuje v písních, betlémech a hrách. Další knihy najdete na www.kas.uzei.cz, a to je vlastně zajímavá stránka

MEZI FARMOU A FAROU

TEXT IRENA PULICAROVÁ | FOTO ARCHIV

KAMIL STRAK JE KATOLICKÝ KNĚZ, POCHÁZEJÍCÍ Z PODHŮŘÍ NÍZKÉHO JESENÍKU. ZA SEBOU MÁ STUDIUM STŘEDNÍ ZEMĚDĚLSKÉ ŠKOLY V OPAVĚ A TAKÉ LÉTA PROŽITÁ V ZEMĚDĚLSTVÍ, V NĚMŽ PRACOVAL PŘED SVÝM NÁSTUPEM NA TEOLOGICKOU FAKULTU. JAKO KNĚZ SE TĚMĚŘ PATNÁCT LET VĚNOVAL MLADÝM LIDEM V OSTRAVSKO-OPAVSKÉ DIECÉZI – PRO NĚ A SPOLU S NIMI PŘIPRAVOVAL VÍKENDOVÉ ČI PRÁZDNINOVÉ AKCE, KURZY, WORKSHOPY A SETKÁNÍ V KŘESŤANSKÉM DUCHU, NA KTERÉ MNOHO LIDÍ VZPOMÍNÁ VÍC NEŽ VDĚČNĚ. PŘED TŘEMI ROKY SE STAL ŘEDITELEM SEKCE PRO MLÁDEŽ ČESKÉ BISKUPSKÉ KONFERENCE V PRAZE, KTERÁ ZASTŘEŠUJE AKTIVITY A PROGRAMY PRO MLADÉ V CELÉ ČR.

PŘÍRODA A KRAJINA, STEJNĚ JAKO DUCHOVNÍ ŽIVOT A SLUŽBA DRUHÝM, TO JSOU SVĚTY BLÍZKÉ TVÉMU SRDCI. MAJÍ ALE ZEMĚDĚLSTVÍ A KNĚŽSTVÍ NĚCO SPOLEČNÉHO?

Při studiích na zemědělské škole jsem poznával, jak semínko musí umřít, aby přineslo úrodu. Pozoroval jsem růst rostlin ve všech fázích až do sklizně. Vždycky mě fascinovaly oseední postupy, procesy růstu plodin. Taký při chovu dobytka jsem objevoval krásu a logiku zvířat.

Při studiu teologie jsem začal nejprve filozofií, kde jsem si utvářel základy pro poznání pravdy. Pak jsem začal vstupovat do tajů poznávání Boha. Zkušenost ze zemědělství mi pomohla držet se nohama na zemi. Selská moudrost má svoji krásu. Je jednoduchá, předávaná z generace na generaci a vyzkoušená přírodním putováním člověka. Myslím, že obojí – víra a péče o krajinu – zrcadlí Boha – dobrého Stvořitele.

JAK TĚ ZKUŠENOST PRÁCE V ZEMĚDĚLSTVÍ OVLIVNILA? JAK TĚ PŘIPRAVILA NA ŽIVOT?

Velice! Můj dědeček by člověk pokorný a prostý. Společně s babičkou a mými rodiči mě naučili pracovat, ale nikdy nás do práce nenutili. Viděl jsem příklad a za ním jsem šel. Ať to bylo při obrácení sena, kosení trávy, při jízdě traktorem nebo kombajnem. Píle a nasazení pro věc, ty mě připravily na život. Taký vděčnost za sklizené dary.

A nutnost čekat, když ještě plodiny nebyly zralé. I umět přijmout těžkosti, velký vítr, prudký déšť, nepohodlí...

MLADÍ, SE KTERÝMI SPOLUPRACUJEŠ, TI OBČAS ŘÍKAJÍ „FARMÁŘ“. I KDYŽ TEĎ PŮSOBÍŠ V PRAZE, CÍTÍŠ SE JÍM STÁLE – ASPOŇ TROCHU – BÝT?

Je to už více let, co jsem pracoval na farmě, ale v srdci jsem pořád zemědělec. Rád rozjímám o textu z Nového zákona o dobrém pastýři, který se stará o ovečky a ví, co a jak... Mám radost, když můžu občas manuálně pracovat. Naposledy jsem byl v lese kácet stromy, prožil domácí zabíjačku a taky mini orbu s traktorem.

JSI VĚŘÍCÍ, DOKONCE SES STAL KNĚZEM V KATOLICKÉ CÍRKVI. TO JE DNES HODNĚ VÝJIMEČNÁ VĚC. DÁ SE STRUČNĚ ŘÍCT, PROČ SES TAK ROZHODL?

Přátelé se modlili za nová kněžská povolání. Mě Bůh oslovil a já se rozhodl za Ním jít. Zjistil jsem později, že i můj dědeček chtěl být knězem. Nakonec se jím nestal, protože uposlechl svého otce a převzal statek. Svého rozhodnutí nelituji, i když vedlo k opuštění polí, lesů, luk. Pán Bůh opravdu dává stokrát víc, jak se o tom píše v Bibli. **ZMÍNIL JSI BIBLI, POSVÁTNOU KNIHU KŘESŤANŮ. PŘIPOMEŇ NÁM, CO JE ZÁKLADEM TĚTO VÍRY. ČEMU NEBO KOMU KŘESŤANÉ VĚŘÍ?**

Jde o to být dobrým člověkem. A co všechno to znamená, to často poznáváme postupně, jak dozráváme a rosteme ve víře a ve svém lidství. Je důležité přijmout křest,

ve kterém dává Bůh každému schopnost prožívat s ním plnohodnotný vztah. Tak jako myslím na blízkého člověka, zavolám mu, navštívím ho, tak denně je potřeba se modlit, trávit čas s Bohem. Víra je přátelství s Ním.

JAKÝ VZTAH MÁ KŘESŤANSTVÍ K PŘÍRODĚ, KRAJINĚ, K ZEMĚDĚLSTVÍ?

V každém koutku přírody, v její kráse může člověk zakusit Boží blízkost. Ať je to u řeky, na horách nebo ve velkoměstě Praze. Je ale otázkou, na kolik si člověk všímá a chce všímat. Na kolik vidí a chce Boží stopu v přírodě vidět.

SKORO 15 LET JSI VEDL STŘEDISKO PRO MLÁDEŽ VE STARÉ VSI NAD ONDŘEJNICÍ V OSTRAVSKO-OPAVSKÉ DIECÉZI (MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI). PŘIPRAVOVAL JSI NEJRŮZNĚJŠÍ AKTIVITY VČETNĚ DOBROVOLNICKÝCH BRIGÁD, PŘI NICHŽ MLADÍ LIDÉ POMÁHALI S PÉČÍ O PŘÍRODU, KRAJINU. PROČ POVAŽUJEŠ FYZICKOU PRÁCI ZA TAK DŮLEŽITOU?

Člověk, který nezažil přirozenou únavu z práce, neví, co to je pocit z dobře vykonané práce. Je to stav, kdy vás celé tělo bolí, ale duše jásá, protože člověk vykonal něco prospěšného. Ať je to sklizeň řepy, brambor nebo brigáda na farní zahradě. Každou smysluplnou prací se podílíme na kráse stvoření.

SPOLUORGANIZOVAL JSI CELOSTÁTNÍ SETKÁNÍ MLÁDEŽE – PĚTIDENNÍ AKCI, KTERÁ SE USKUTEČNILA V OLOMOUCI ZA ÚČASTI VÍCE NEŽ 6 000 MLADÝCH. ATMOSFÉRA TAM BYLA SKVĚLÁ; PROGRAM I CHOVÁNÍ ÚČASTNÍKŮ SI POCHVALOVAL DOKONCE PRIMÁTOR MĚSTA OLOMOUC (A DALŠÍ PŘEDSTAVITELÉ MĚSTSKÝCH INSTITUCÍ). CO JE SMYSLEM TAKOVÉHO SETKÁNÍ?

Prožít sílu, radostnost víry. Mladí z různých koutů České republiky, většinou ve věku od 15 do 30 let, tady projeví své postoje a názory. Účastníci se workshopů, přednášek, sportovních aktivit, spolu se i modlili a někteří využili čas taky k návštěvám nemocných nebo seniorů, kteří jsou svými rodinami opuštěni. Všechno probíhalo v přátelském duchu a v radosti. Vidím to jako takové fajn zastavení, načerpání sil a nasměrování střelky kompasu správným směrem. **JSI ŘEDITелеM SEKCE PRO MLÁDEŽ ČESKÉ BISKUPSKÉ KONFERENCE. TVÝM ÚKOLEM JE PŘIPRAVOVAT JEDNORÁZOVÉ I DLOUHODOBĚJŠÍ PROGRAMY PRO MLADÉ LIDI V KŘESŤANSKÉM DUCHU. CO MLADÝ ČLOVĚK PODLE TVÉHO NÁZORU POTŘEBUJE?**

Vidět dobré vzory v rodině, škole a společnosti. Příklady táhnou. Ve světě médií, hlavně internetu a sociálních sítí, je problém se vyznat. Když mladý člověk nemá věci hodnotově poskládané, neví, co a proč chce, a tak se dlouho hledá a zbytečně mu utíkají krásná léta. Vůbec nevadí, že občas padáme. Důležité je ale jít dál, s ochotou být tu i pro druhé. **ČASTO SE DNES MLUVÍ O UDRŽITELNÉM ROZVOJI, O ZODPOVĚDNOSTI ZA PŘÍRODU. JAK O TĚCHTO TÉMATECH PŘEMÝŠLÍŠ TY?**

Myslím, že by prozatím stačilo, kdybychom žili aspoň trochu skromněji. A vnímali přírodu jako dar pro každého člověka na planetě.

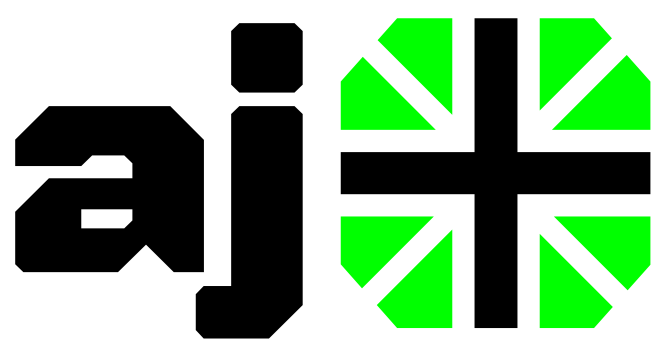
ŽIVOT ZEMĚDĚLCE URČUJÍ ROČNÍ OBDOBÍ – KAŽDÉ Z NICH ZVE K JINÉ PRÁCI. JAK PROŽÍVÁ PRŮBĚH ROKU VĚŘÍCÍ ČLOVĚK – KŘESŤAN, JE ZASE DÁNO RŮZNÝMI SVÁTKY A OBDOBÍMI CÍRKEVNÍHO ROKU. I KDYŽ DŘÍVE BYLO OBOJÍ ÚZCE SPOJENO, DNES TU SPOJITOST PŘÍLIŠ NEVNÍMÁME. MŮŽEŠ JI PŘIPOMENOUT?

Je pravda, že zemědělec má v každém ročním období co dělat. V zimě připravuje plán, dělá rozbory, opravuje stroje na sezónu. Na jaře je potřeba vše dát do země. Potom se čeká a ošetřuje, až přijde čas sklizně. Na podzim přicházejí žně. Zdá se mi důležité přistoupit k tomu s pokorou – nechťt mít jahody v zimě a pak v létě zimu. Každé období má svou příležitost k radosti. V křesťanském roce slavíme Vánoce v čase zimního slunovratu, dále Velikonoce – zmrtvýchvstání Ježíše Krista, spjaté s jarní obnovou země (aspoň v našich zeměpisných šířkách tomu tak je), Letnice, tedy seslání Ducha svatého na kraji léta a potom mnohé další svátky, například poutě a posvícení.

BLÍŽÍ SE VÁNOCE. JAKÉ VLASTNĚ JE JEJICH POSELSTVÍ?

Především to, že Bůh lidi neopustil, že je nám blízko. Jeho věrnost a lásku můžeme vnímat ještě intenzivněji, protože na sebe před více než 2 000 lety vzal podobu člověka v Ježíši Kristu – tedy v malém Ježíškovi, na kterého se chodíme dívat do betlémských jeslí. O tom jsou Vánoce – narodil se Ježíš, který je naplno člověkem a naplno Božím Synem. A nabízí nám naději, smysl života, radost i dnes. Rád bych pozval k tomu, aby žádné setkání a slavení nebylo prázdné. Když se těším a připravuji, tak prožitek může být opravdu požehnaný. To přeji všem čtenářům a jejich rodinám. A také pokoj v srdci.

DĚTI Z LILLERUDU ANEŽ ŠVÉDSKÁ ZEMĚDĚLKA

TEXT ICA ERASMUS+

Lillerudsgymnasiet is a leading Swedish boarding school for the study of natural resource management with specialisations in agriculture, equine studies, animal care and natural science. Beautifully located in the municipality of Karlstad, Lillerudsgymnasiet is a private educational institution founded in 1892. Today there are 220 students attending the school, two thirds of which live on campus.

Lillerudsgymnasiet manages its own farm which includes dairy cows, a piggery, as well as sheep and crop production. For students specializing in equine studies, Lillerudsgymnasiet offers a modern equestrian facility with two riding arenas and four fully-equipped stables, three of which accommodate students' private horses. For trot trainers Lillerudsgymnasiet runs a stable at Färjestadstravet in Karlstad, one of Sweden's major professional race tracks. Students in animal care benefit from Lillerudsgymnasiet's new animal house, which houses rabbits, rodents, birds, fishes and reptiles as well as a veterinary clinic.

Entrepreneurship at our school:

At Lillerudsgymnasiet, we believe that Entrepreneurship is very important for both our education and for our society as a whole. At Lillerudsgymnasiet it is compulsory during our three-year educational programme to take at least one course in Entrepreneurship in accordance with the Junior Achievement Company programme. Half of the school's students runs mini companies twice during their education. That means that about 100 students every year run mini companies. The school has been working in an organized and structured manner with UF (JA) Värmland during the last seven years. There are primarily three teachers who handle the Entrepreneurship courses, but all teachers and instructors at the school

are in some way involved in the work by communicating contact networks to businesses, business development and coaching.

The entrepreneurial spirit permeates the entire school, as the management of the school provides space for creating the right conditions for both teachers and students. Interdisciplinary working methods is something that the school believes is important to give our students more time and space to grow and work with their mini companies. It has been clearly noted that the students' motivation increases when applying tasks in a true context - their own businesses! Lillerudsgymnasiet is also a school with an environmental profile. It has been decided that the students' business ideas in the mini-companies should be linked to sustainable business, locally produced products and operate in the green sector. We believe that it makes the students even more prepared to enter the labor market.

The school's working methods and successful experience of lifting and coaching students have been highlighted by local and national media. Lillerudsgymnasiet is the vocational school with the highest number of JA students in Sweden, and the only school in Värmland, in which it is obligatory for all students to run Junior Achievement's Company programme during their education.

Our experience with international projects:

Since 2014, Lillerudsgymnasiet has initiated projects abroad in Uganda and Botswana. The focus of our projects has mainly been on sustainable development, recycling and entrepreneurship.

We also have the opportunity to send our students to internships abroad through Erasmus Mobility in e.g. Scotland, Ireland, France and Belgium.

KNIHOVNA ANTONÍNA ŠVEHLY

ZVEME VÁS NA EXKURZI DO KNIHOVNY ANTONÍNA ŠVEHLY,
TŘETÍ NEJVĚTŠÍ ZEMĚDĚLSKÉ KNIHOVNY NA SVĚTĚ.
SLEZSKÁ 100/7, PRAHA 2

PRO VÍCE INFORMACÍ A REZERVACI
KONTAKTUJTE PETRU MEJSNAROVOU
TEL. 724 571 902
MEJSNAROVA.PETRA@UZEI.CZ

EXKURZE

- pro základní a střední školy, odbornou i laickou veřejnost
- obsah a délku lze přizpůsobit Vaším potřebám
- probíhá zdarma

PROGRAM

- prohlídka knihovny včetně běžně nepřístupných prostor
- výklad o historii knihovny i aktuálně nabízených službách
- orientace v elektronických zdrojích knihovny
- ukázka vzácných tisků z fondu knihovny

ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY
A INFORMACÍ

ZEMĚDĚLSKÁ KNIHOVNA
ANTONÍNA ŠVEHLY

NEJEN ZÁMEK LEDNICE KAŽDÉHO NADCHNE

TEXT | FOTO ING. HANA HONSOVÁ

cestování

Z

ámek Lednice se nachází v obci Lednice na pravém břehu řeky Dyje, přibližně dvanáct kilometrů od Mikulova. Zámek s rozlehlou zahradou patří mezi nejkrásnější zámecké komplexy v České republice. V současnosti patří do Lednicko-valtického areálu, který je součástí UNESCO.

Jedná se o novověké feudální sídlo, které se na rozdíl od hradu vyznačuje zejména potlačenou obrannou funkcí. V českých zemích vznikaly tyto objekty zpravidla od šestnáctého století.

DLOUHÁ HISTORIE

První historická zpráva o této lokalitě pochází až z roku 1222. Již tehdy zde patrně stála gotická tvrz s dvorcem, kterou roku 1249 český král

Václav I. propůjčil rakouskému šlechtici Sigfriedu Sirotkovi.

Koncem třináctého století se držiteli celé Lednice a nedalekého Mikulova stali Lichtenštejnové, kterým pak patřilo bezmála sedm století. Kníže Alois II. z Lichtenšteina nechal Lednici přebudovat na reprezentační letní sídlo v duchu anglické gotiky.

Majitelé postupně získali pozemky na obou stranách moravsko-rakouské hranice. Příslušníci rodu se nejčastěji uplatňovali ve vojenských službách, v renesanci pak v hospodářském podnikání.

Od druhé poloviny patnáctého století se Lichtenštejnové uplatňovali i v nevyšších zemských úřadech. Zásadní změna postavení rodu na Moravě však nastala až za bratrů Karla,

Maxmiliána a Gundakara z Liechtensteina.

Karel a Maxmilián si výhodnými sňatky zabezpečili velké bohatství starého moravského rodu Černošských z Boskovic. Bratři byli zpočátku, tak jako jejich otec a děd, protestanty-luterány, ale záhy přestoupili na katolickou víru a připravili si tak vhodnou půdu pro další politickou činnost.

To se týkalo zejména Karla, který působil na dvoře císaře Rudolfa II. V roce 1604 se stal zemským hejtmánem na Moravě a v roce 1608 byl pozdějším králem Matyášem II. povýšen do knížecího stavu a získal opavské knížectví.

Za stavovského povstání stál na straně Habsburků, účastnil se i bitvy na Bílé hoře. Po porážce stavovského povstání v roce 1620 systematickým skupováním konfiskovaných majetků některých účastníků odboje se Liechtenšteini stávají nejbohatším rodem na Moravě. Obrovský půdní fond

jim přinášel velké zisky a umožnil jim i velkolepé stavební podnikání v Lednici.

STAVEBNÍ ÚPRAVY

V šestnáctém století patrně Hartmann II. z Liechtenšteina, nechal zbořit zdejší středověkou vodní tvrz a nahradil ji renesančním zámek. Na sklonku sedmnáctého století byla i tato stavba zbořena a nahradilo ji barokní sídlo s rozlehlou architektonicky řešenou zahradou a monumentální jízdnou, podle návrhu Jana Bernarda Fischera z Erlachu, která se jen v málo pozměněné podobě zachovala dodnes.

Ve druhé polovině osmnáctého století byl zámek opět stavebně upravován. Dnešní vzhled pochází z let 1846 až 1858, kdy kníže Alois II. z Liechtenšteina usoudil, že Vídeň je pro pořádání letních slavností nevhodná a nechal Lednici

přebudovat na reprezentační letní sídlo v duchu anglické gotiky.

Pro pořádání velkolepých setkání evropské šlechty sloužily reprezentační sály v přízemí, které jsou vybaveny vyřezávanými stropy, dřevěným obložením stěn a vybraným mobiliářem, které nemají v Evropě obdoby. V prvním patře zámku lze navštívit soukromé pokoje Liechtensteinů. Ve druhém patře pak pokoje dětí a jejich guvernantek, spolu s muzeem loutek Milana Knížíka.

ZÁMECKÁ ZAHRADA

Zámek obklopuje francouzská zahrada a rozsáhlý krajinářský park s romantickými budovami. Má celkovou rozlohu 170 hektarů. Nejstarší renesanční zahradu z poloviny šestnáctého století, která byla upravena do šesti velkých čtverců s terasami a vodotrysky, vystřídala při přestavbě barokní zahrada s

francouzskou úpravou a terasou se sochařskou výzdobou.

Nakonec zde vznikl v prostorech za zámkem, kde byla původně jen mokrá louka v nivě řeky Dyje, i rozsáhlý krajinářský park v anglickém stylu, který je prořezán několika působivými průhledy. Autor koncepce není znám. Na konci osmnáctého století spolupracoval na vytváření parku zahradník botanické zahrady vídeňské univerzity Josef van der Schot. Ten v letech 1774 až 1775 působil v Lednici jako zahradnický pomocník i pozdější ředitel císařských zahrad ve Vídni Franz Boos.

V letech 1805 až 1811 tu byla vyhloubena rozsáhlá vodní nádrž. V této době bylo z Ameriky přivezeno pro nový park kolem 36 tisíc sazenic, mimo jiné liliovníky, vejmutovky a platany.

Dnešní zámecký park tak představuje velkou dendrologickou zahradou. Roste tu zhruba 130 druhů jehličnatých stromů a 356 druhů

listnatých. Některé z nich patří k nejstatnějším exemplářům svého druhu u nás.

ZÁMECKÝ SKLENÍK

V zahradě se nachází rozsáhlý palmový skleník, který je technickou památkou. Byl postaven v letech 1843 až 1845, kdy téměř všemu udávala tón Anglie - "kolébka průmyslu". Tam přišli s nápadem litinových konstrukcí, nesoucích lehké, skleněné tabule.

Lednickou oranžérii nahradil majestátný okrasný skleník, jehož střešní konstrukci nesou litinové sloupy tvaru bambusu, zakončené umělými dekoračními lístky. Zámecký skleník je 92 metrů dlouhý, 13 metrů široký a 10 metrů vysoký.

Expozici skleníku zařizovali kvalifikovaní zahradníci, kteří zkombinovali tropickou a subtropickou vegetaci tak, aby zde rostliny kvetly po celý rok. V době založení skleníku nejlepší zahradníci putovali napříč Jižní Amerikou, aby sesbírali

vhodná semena tropických a subtropických druhů.

CHRÁM TŘÍ GRACIÍ

Další zcela určitě zajímavou památkou Lednicko-Valtického areálu je Chrám Tří Gracií, který leží na trase mezi Valticemi a Lednicí. Rozprostírá se na břehu Prostředního rybníka. Tato stavba patří oficiálně do katastrálního území Charvatská Nová Ves, tedy k jedné z městských částí Břeclavi.

Letohrádek ve tvaru podkovy, který byl vybudován v devatenáctém století, podpírá dvánáct jónských sloupů. V průčelích se nacházejí arkády, na které lze vystoupat po pěti schodech. Na zadní stěně kolonády ve výklencích jsou umístěny alegorické sochy klasického umění a věd. Návštěvníky upoutají svou propracovaností a krásou. Klasicistní kolonáda je dílem Jana Karla Engela.

Upozornění

TEXT REDAKCE

do 1. 1.

VÁNOČNÍ ZVYKY A STAROBYLÉ DEKORACE

Botanická zahrada Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze vás zve na tradiční vánoční výstavu, která se bude konat až do 2. 1. 2023. K vidění budou mikulášské vrkoče, stavbičky a závěsy ze sušených plodů, ovoce, koření, zeleň, ořechy apod. Návštěvníci se mohou těšit i na nové originální výrobky. Také budou moci nahlédnout do historie a připomenout si některé pokrmy a sladkosti adventního času. Znovu se bude konat soutěž o nejlepší cukroví.

**Botanická zahrada PŘF UK,
Na Slupi 16, Praha 2**

do 2. 1.

VÁNOČNÍ VÝSTAVA V BETLÉMSKÉ KAPLI

V podzemních prostorech Betlémské kaple se koná tradiční vánoční výstava, k. Tématem jsou papírové vystřihovací betlémy. Výstava probíhá denně, vždy od 9:00 do 18:00 hodin..

**Betlémské náměstí,
Praha 1.**

13. 1.

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ - DOSTI- HOVÁ ŠKOLA VELKÁ CHUCHLE

Den otevřených dveří v Chuchli je koncipován jako ucelený program od 9 do 11 hodin. Začíná se povídáním o škole, následuje prohlídka školy, domova mládeže a školních stájí. Na závěr prohlídky Vám budoucí učitelé či žáci zodpoví všechny Vaše případné dotazy. Více informací najdete na www.dostiho-vaskola.cz.

**Praha - Velká Chuchle, U
Závodiště 325/12**

do 3. 1.

VÁNOCE NA ZÁMKU S MEDVĚDY

Kromě tradičního betlému z dílny řezbáře B. Zbořila se návštěvníci mohou těšit na ukázkou historických vánočních pohlednic a bohatě zdobené interiéry zámku – celkovou sváteční vyznění výstavy podpoří také deset živých jedlí, na kterých bude prezentována aktuální produkce baněk výrobního družstva Slezská tvorba Opava. A proč Vánoce s medvědy? Nechte se překvapit :).

**Muzeum Komenského v
Přerově**

Příští číslo vychází 27. 1.

redakční rada

Mgr. Otakar Březina, Česká zemědělská akademie v Humpolci | **Ing. Ludmila Gočálová**, Ministerstvo zemědělství ČR | **PhDr. Aleš Hradečný**, Praha | **Ing. Zorka Husová**, Národní ústav pro vzdělávání Praha | **Ing. Alena Krajičková**, Praha | Evidenční číslo MK ČR E 2826 ISSN 1803-8271 (Online)

aktivity

AKTIVITY ŠKOL

BENEŠOVSKÁ ZEMĚDĚLKA POŘÁDALA CELOEVROPSKOU AKCI

TEXT | FOTO | JITKA BERÁNKOVÁ, VOŠ A SZEŠ BENEŠOV

Ve dnech 19. – 22. září 2022 se v České republice konala mezinárodní konference organizace EUROPEA International.

Pořádající organizací byla VOŠ a SZeŠ Benešov, reprezentující organizaci EUROPEA Czech Republic. Konference se zúčastnilo padesátčtyři delegátů z dvaceti evropských zemí, ředitelé a zástupci českých středních odborných škol, představitelé zemědělských univerzit a odborníci z realizačních firem.

Akce se konala v rámci českého předsednictví v Radě Evropské unie. A téma odborné konference bylo více než aktuální - adaptace zemědělských škol na nastupující 4. technologickou revoluci v zemědělství. Záštitu nad akcí převzala hejtmanka

Středočeského kraje a ministr zemědělství. Účastníky také osobně pozdravil starosta města Benešov Ing. Jiří Hlavnička a generální sekretář organizace EUROPEA pan Nicolas Negretti.

EUROPEA International (<https://europea.org/>) sdružuje zemědělské školy z celé Evropy, kterým leží na srdci budoucnost tohoto sektoru. Benešovská zemědělská škola se zapojila do činnosti této celoevropské organizace již v roce 2005. Díky tomuto členství mají nejen VOŠ a SZeŠ Benešov, ale i další české střední zemědělské školy, možnost sdílet zkušenosti, diskutovat problémy a navazovat nová partnerství na mezinárodní úrovni.

ŽLUTÉ KROKUSY JIŽ POTŘETÍ

TEXT | ŽÁCI 1. ROČNÍKU AGROPODNIKÁNÍ, VOŠ A SOŠ BŘEZNICE, VOŠ A SOŠ BŘEZNICE

I v letošním roce se zapojila naše škola do projektu nadace Holocaust Education Trust Ireland (HETI), jehož cílem je uctění památek obětí holokaustu. Stejně jako v minulých letech nám přišly cibulky žlutých krokusů, které žáci prvního ročníku oboru agropodnikání vysadili do tvaru židovské hvězdy.

Během příprav a vlastního sázení, kdy jsme diskutovali o daném tématu, jsme se shodli, že i v současné době je třeba si uvědomit důležitost respektu vůči lidem bez ohledu na etnickou příslušnost a náboženské vyznání. Loňská hvězda krásně vykvetla a na jaře se budeme těšit na další.

Nekonečný příběh Neverending Story

MEDEL
200. VÝROČÍ
V NZM

Seznamte se s pokroky v genetice, šlechtitelství a plemenářství v průběhu staletí s důrazem na české země.

Discover advances in genetics and breeding over the centuries with an emphasis on the Czech lands.

Mediální partner

Český rozhlas

Výstava probíhá pod záštitou ministra zemědělství Zdeňka Nekuly.
This exhibition is supported by the Minister of Agriculture of the Czech Republic, Zdeněk Nekula.

Výstava se koná za finanční podpory Ministerstva kultury.
This exhibition has been supported financially by the Ministry of Culture of the Czech Republic.

JIZERSKÝ DŘEVORUBEC 2022

TEXT | MIROSLAV KUDRNA, SŠHL FRÝDLANT FOTO | MARVIN FOTOATELIÉR

Správná technika, přesný řez i rychlost. Ve Frýdlantu vrčely motorové pily. Šestnáct soutěžících ze sedmi lesnických škol České republiky ve středu 19. a ve čtvrtek 20. října bojovalo v městském parku ve Frýdlantu o nejlepší umístění v soutěži Jizerský dřevorubec. Pořádala ji Střední škola hospodářská a lesnická Frýdlant. Mezi technické disciplíny, se kterými si museli mladí žáci poradit, patřilo například kácení stromu do vymezeného prostoru, během kterého je

důležité co nejlépe zasáhnout kolík uprostřed. Dalšími disciplínami byly přesný řez, kombinovaný řez a podložka a nechyběla ani výměna řetězu, kterou mladí dřevorubci zvládli za pár vteřin.

Ve čtvrtek na soutěžení čekala disciplína odvětvování. Museli co nejrychleji a zároveň nejpresněji u kmene odřezat zasunuté dřevěné tyče. Na své si přišli i diváci. Mohli se projet na traktúrcích, ochutnat regionální potraviny a zhlédnout exhibici

profesionálních závodníků ve sportu s motorovou pilou STIHL Timbersports.

Záštitu nad Jizerským dřevorubcem přebíral náměstek hejtmána Libereckého kraje pověřený řízením resortu školství, mládeže, tělovýchovy, sportu a zaměstnanosti a starosta Frýdlantu, Ing. Dan Ramzer.

V druhém ročníku Jizerského dřevorubce se podařilo v konkurenci žáků z celé republiky vybojovat žákům SŠHL Frýdlant přední příčky. V celkovém pořadí družstev dokonce frýdlantští brali zlato. V soutěži družstev díky týmu SŠHL Frýdlant 2, který tvořili Lukáš Slach a Daniel Štichauer.

Pořadí družstev:

1. SŠHL Frýdlant 2
2. SLŠ a SOU Křivoklát

3. SLŠ Žlutice
4. SL a SOŠL Šluknov
5. SOŠL Tvrdošín
6. SOŠ sv. Jana Boska
7. SŠHL Frýdlant 1
8. ČLA Trutnov

Pořadí jednotlivců:

1. Karel Krátký, SLŠ Žlutice
2. Daniel Štichauer, SŠHL Frýdlant 2
3. Daniel Kinský, SLŠ a SOU Křivoklát

Velké poděkování patří městu Frýdlant, Libereckému kraji, Lesům České republiky, Regionální agrární radě Libereckého kraje a sponzorům, kteří podpořili doprovodný program.

Pohár pro vítězné družstvo vyrobili žáci z Glassschool - Vyšší odborná škola sklářská a Střední škola, Nový Bor.

BRNĚNSKÁ RŮŽE V PRVOREPUBLIKOVÉM HÁVU

TEXT | FOTO ING. JIŘÍ PTÁČEK, SZAŠ RAJHRAD P.O.

Dokonale zachované interiérové prostory brněnské prvorepublikové vily Stiassni, jejíž stavbu realizoval v letech 1927-1929 vynikající architekt Ernst Wiesner dle objednávky textilního továrníka Alfréda Stiassniho se staly ve dnech 11.-13. 11. 2022 místem dalšího pokračování prestižní floristické soutěže Brněnská růže 2022 - během uplynulých let jednou z nejnavštěvovanějších soutěží tohoto typu a slavící tímto ročníkem již 25 let od svého založení. Nádherné prostředí, prvorepublikový luxus ve kterém nechybí reprezentační salóny s bohatým dřevěným obložením, mramorové krby, štuky, vybavené historizujícím nábytkem jemuž chybí již jen květinová výzdoba plně odeznívá do názvu pořádaného soutěžního klání „Květiny patří do vily“ a k inspiraci soutěžních témat vycházejících

z myšlenek zpracovat nadčasová díla soudobými materiály a soudobými floristickými technikami vycházejících z duchu uměleckých slohů první čtvrtiny dvacátého století. Takto tento 25. jubilejní ročník projektu Brněnská růže pojali spolupořadatelé, jimiž byly Střední zahradnická škola Rajhrad p.o. a brněnské firmy Slávek Rabušic, aranžování květin a Společnost Vonekl, spol s.r.o. ve spolupráci s partnery Národní památkový ústav, vila Stiassni, Florasis spol. s.r.o. Jezbořice, Korekt-Invest spol.s.r.o. Brno za mediální podpory časopisu Floristika. Od tohoto se pak odvíjela odbornou porotou nasměrovaná trojice soutěžních témat, jejichž vlastní realizace vyplňovala první den Brněnské růže 2022. Úvodní první úkol „Květiny ve váze“ inspirovaný funkcionalismem nebo art deco představoval na podobných soutěžích často opomíjené klasické floristické téma ze živých květů na přirozených stoncích. Nejednalo se o hotovou kytici do vázy. Každý účastník byl povinen přinést vlastní vázu vysoké stability, mohla být jakákoli - čirá, barevná, neprůhledná, skleněná, kovová apod. Dle vlastního uvážení si ji mohl každý vlastnoručně upravit např. z důvodu stability, zúžení hrdla apod. Rovněž technika upevnění květin, části rostlin a doplňujícího materiálu ve váze mohla být volena na základě vhodnosti ke každé váze. Při hodnocení tohoto úkolu, jehož doba trvání byla určena na 60 minut, bylo přihlíženo mimo jiné k čistotě samostatné technické práce v průběhu samotné soutěže, v případě neprůhledné vázy k vhodnosti a množství použitých květin a doplňujícího dekoračního materiálu. Druhý úkol, limitovaný 100 minutami, spočíval v „Aranžmá židle“ inspirovaný francouzskou secesí. Zadavatelé vycházeli z myšlenky, že v tomto případě židle jakožto výstavní exponát z jakéhokoli materiálu

nemusí plnit svoji původní funkci. Nebyla proto hodnocena její vlastní úroveň, honosnost, ale její vztah k přírodě ze živých květin, rostlin a jejich částí. Přízdoba židle byla hodnocena jako jeden celek s důrazem na kvalitu zpracování květinové přízdoby s možností použití jakéhokoli doplňku neživého charakteru. Porotou bylo dále určeno, že živý materiál musí ve vytvořeném díle převládat, případná konstrukce vyrobená na místě a další technický materiál byl povolen soutěžícím upevnit na židli až v průběhu soutěže. Velikost židle pro tento úkol byla stanovena na klasickou velikost dospělého člověka. Trojici úkolů uzavírala „Dekorace obrazu ze sušených a umělých rostlin“ inspirovaná kubismem, limitovaná dobou trvání 90 minut. Velikost obrazu klasického tvaru ohraničena rozměry cca 60-65 x 40-45 cm. V aranžmá musely být zastoupeny jak sušené rostliny nebo jejich části, tak i rostliny umělé. Tyto mohly být doplněny rostlinami stabilizovanými nebo preparovanými. Případně použitý dekorační materiál nesměl obsahovat již živé rostliny nebo jejich části. Soutěžící si mohli základní desku předem vypracovat, polepit či jinak vhodně upravit floristickým materiálem, a to jak plošně nebo s jemnou texturou s použitím dvou druhů materiálu, např. kombinace jednoho druhu plodu a látky. Pokud soutěžící zvolili obraz bez podkladové desky, měli možnost předem provést základní podkladový výplet podobně jako u obrazu s deskou. Při hodnocení porota dbala ve značné míře také na zpracování. Zajímalo je, zda materiál, s nímž soutěžící pracovali opticky převažuje nad předem připraveným podkladem. Povoleno bylo případné přesahování aranžmá přes rám obrazu. Soutěž měla opět dvě kategorie - juniorskou a seniorskou. Hodnocení bylo prováděno obdobně jako v předchozích ročnících bodovým systémem, který je variací na bodový systém Florint a speciálně upravený pro Brněnskou růži. Aranžmá vytvořená jak studenty zahradnických škol, tak i profesionálními vazači udivovala nápaditostí a použitým materiálem. Dokonale vystihovala atmosféru uměleckých

prvorepublikových slohů. Porota měla vzhledem k velmi vysoké úrovni zhotovených prací nelehkou úlohu vybrat ty nejlepší. V juniorské části se představili studenti z českých středních škol, majících ve výuce zahradnické obory včetně spolupořádající SZAŠ Rajhrad p.o., své reprezentanty v této kategorii měla i Česká zemědělská

Δ AKTIVITY ŠKOL

univerzita Praha a Zahradnická fakulta Lednice Mendlovy univerzity Brno.
Celkové první místo si vydobyl František Jakub Číhal ze SZAŠ Rajhrad p.o. se ziskem 268,00 bodů, druhá byla Nela Márová ze SOŠ Jarov s 267,33 body a třetí Vojtěch Tužina, který získal 247,00 bodů taktéž ze SOŠ Jarov. Dle jednotlivých úkolů bylo pořadí následující.
Aranžmá květiny ve váze přineslo první místo Martině Dyntarové ze Zahradnické fakulty Mendlovy univerzity Brno se ziskem 94,67 bodů, druhý byl Vojtěch Tužina ze SOŠ Jarov se ziskem 92,67 bodů a třetí František Jakub Číhal ze SZAŠ Rajhrad p.o. s 88,00 body.
V tématu židle se umístil na prvním místě František Jakub Číhal ze SZAŠ Rajhrad p.o. ohodnocením 92,67 bodů, druhé místo získala Nela Márová ze SOŠ Jarov

86,67 bodů a třetí Martina Dyntarová ze Zahradnické fakulty Mendlovy univerzity Brno s 81,33 bodů.
Tvorba obrazu přinesla první místo Vojtěchu Tužinovi ze SOŠ Jarov 94,67 bodů, druhá skončila Nela Márová taktéž ze SOŠ Jarov 93,33 bodů, třetí byla Karla Hanzelková - Střední zahradnická škola Ostrava p.o. s 89,33 body.
Seniorská kategorie byla zastoupena profesionálními vazači zahradnických firem z různých koutů České republiky. Zde vynikl Tomáš Hakl ze SS Ostroměř, který získal nejen celkové první místo za veškerá témata ziskem 276,00 bodů, ale i za jednotlivá a to váza 92,67 bodů, židle 89,33 bodů, obraz 94,00 bodů.
Ve stejném kontextu se nesla i další umístění. Tereza Hlubučková (Obchod s květinami Eliška Uhrová Brno)

Δ AKTIVITY ŠKOL

získala druhé místo jak celkově ohodnocením 254,67 bodů, tak i v aranžmá vázy 88,00 bodů, židle 86,00 bodů, obrazu 80,67 bodů. Podobně tomu bylo i u třetího místa. Vlasta Sekyrková Květinový ateliér V Ráji Lázně Bohdaneč třetí jak celkově 252,00 bodů tak váza 86,67 bodů, židle 85,33 bodů, obraz 80,00 bodů.
Vyhlášení výsledků, které se uskutečnilo na slavnostní vernisáži ve večerních hodinách 11. 11. 2022 bylo obohaceno o pestrý kulturní program, například vystoupení Divadla historie v pohybu Erulis a klavírní doprovod v provedení pedagogů a žáků Základní umělecké školy Vranovská Brno.
Výčty hodnocení plně potvrdily vysokou úroveň českého zahradnického školství. Ukázalo se, že mladí začínající zahradníci jsou zdatnými tvůrci vazačské a aranžérské tvorby a mohou směle konkurovat i pracovníkům z praxe. Všichni účastníci prokázali zodpovědný, příkladný a zcela profesionální přístup, plné využití

tvůrčích představ, znalostí a zkušeností a jejich práce dokonale vykreslily atmosféru dle zadání.
Z rozhovorů s náhodně oslovenými soutěžícími se mi dostalo odpovědi, že Brněnská růže je významným faktorem české floristické scény, za 25 let nezevšedněla, nachází stále nová pojetí způsobu práce, vhodně podává aktuální témata spadající až do oblasti volné umělecké tvorby, poskytuje i aktuální obraz nových trendů ve floristice, přináší mnoho pramenů ke zvyšování odborné úrovně, prohlubování a navazování vzájemných kontaktů a přijatelným a srozumitelným způsobem prezentuje floristiku jako stěžejní faktor zahradnického oboru.
Slova chvály o Brněnské růži jsem vyslechl i ve dnech 12. a 13. 11. 2022 od návštěvníků následné výstavy soutěžních prací, která proběhla rovněž ve vile Stiassni. Květinovými dekoracemi a uměním tvůrců byli nadšeni.

JAK ZPESTŘIT VÝUKU MEDIÁLNÍ GRAMOTNOSTI- TIPY PRO UČITELE

TEXT | FOTO ING. ALENA KRAJÍČKOVÁ

Evropská komise se intenzivněji zaměřuje na potírání dezinformací, na podporu digitální gramotnosti mladých lidí a ve spolupráci s experty připravila důležitý materiál. Pro učitele a další pracovníky ve výchově a vzdělávání na základních a středních školách připravila publikaci, která má podporovat digitální gramotnost ve třídách a pomoci pedagogům udělat výuku co nejzajímavější.

Publikace obsahuje řadu tipů, jak řešit dezinformace, včetně např. výuky v podobě hraní vhodných počítačových her nebo skupinové aktivity, kdy mají žáci za úkol odhalit dezinformaci v textu. V pokynech pedagogové naleznou praktické informace, které mohou využít, např. definice technických pojmů, výukový materiál a způsoby, jak podporovat správné online návyky..., materiál obsahuje širokou škálu postupů

z oblastí vzdělávání a odborné přípravy, rozhlasu a televize, akademického světa, sociálních médií a žurnalistiky.

Zahrnuje tři hlavní témata: rozvíjení digitální gramotnosti, boj proti dezinformacím a hodnocení digitální gramotnosti.

CO MIMO JINÉ PŘIMĚLO ODBORNÍKY K TOMUTO KROKU?

Přímé testování třináctiletých žáků v Evropě ukázalo, že v současnosti nemá třetina z nich základní digitální dovednosti. Podle Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) pouze mírná nadpoloviční většina patnáctiletých v Evropské unii uvedla, že se učí, jak zjistit, zda jsou informace subjektivní nebo předpojaté. Je proto zcela jasně zapotřebí posílit úlohu vzdělávání a odborné přípravy v boji proti dezinformacím a při podpoře digitální a rovněž mediální gramotnosti. Díky tomu se zvýší znalosti mladých, budou mít k dispozici více možností, jak účinněji bojovat proti dopadu dezinformací na internetu.

Komisařka pro inovace, výzkum, kulturu, vzdělávání a mládež Marija Gabrielová uvedla, že pokyny mají sloužit jako praktická příručka pro učitele a další výchovné a vzdělávací pracovníky, kterým poskytnou znalosti a nástroje potřebné ke vzdělávání mladých lidí ve schopnostech orientovat se v digitálním světě. Ocenila, že i učitel, který nemá vůbec žádnou nebo jen malou předchozí zkušenost s digitálním vzděláváním, dokáže nyní žákům jasně vysvětlit, jak dezinformace odhalit, jak jim čelit.

Podle expertů jsou učitelé pro mladé lidi jedním z nejdůležitějších vzorů a je velmi nutné, aby byli vyskoleni v tom, jak svým svěřencům pomáhat rozlišit (a to již od raného věku), co jsou zprávy a co jsou dezinformace.

Publikaci v angličtině naleznete na: <https://europa.eu/!FQP4fj>

A INICIATIVA BUDE POKRAČOVAT

Komise se chystá do této oblasti i nadále investovat prostřednictvím ročního pracovního programu Erasmus+ na rok 2023, který poskytne finanční prostředky na rozsáhlé progresivní projekty se zaměřením na vzdělávání učitelů a vytváření učebních osnov v boji proti dezinformacím a na podporu digitální gramotnosti.

VĚDĚL BYCH, JAK KRAJINU VÍC VYTĚŽIT, ALE NEDĚLÁM TO, ŘÍKÁ ZEMĚDĚLEC

TEXT | FOTO ZDEŇKA KOVÁŘÍKOVÁ, EKOLIST

„Věděl bych, jak to udělat, abych měl větší zisk. Abych krajinu vytěžil. Ale nedělám to,“ říká zemědělec Erich Vodňanský. Jeho rodina rozvíjí na svém statku regenerativní zemědělství. Vysazují biopásky, rozdělují pozemky na menší bloky, sklízí postupně od konce května do září tak, aby krajina nikdy nebyla holá. Rodinnou farmu na Lito-měřicku převzal od svého dědečka.

Jeho odpovědnost za péči o krajinu oceňuje řada pivovarů, které od něj odebírají chmel. Spolu s pivem pak pivovary prodávají i příběh Statku Vodňanský: historii vinoucí se až k roku 1371 a nadstandardní péči o půdu a krajinu.

JAK MOHOU FIRMY PEČOVAT O KRAJINU

„Bylo by dobré, aby si zpracovatelské firmy vybíraly dodavatele. Tam, kde je to jen trochu možné,“ apeluje zemědělec Vodňanský. Vybírat si dodavatele – to je jednoduchý způsob, kterým mohou zpracovatelské firmy ocenit a podporovat udržitelnou péči o krajinu.

A to je model, který dnes někteří odborníci věnují se krajině nabízejí firmám: promítněte do svých standardů udržitelnosti odpovědnost za to, jak se vaši dodavatelé chovají k půdě a krajině. České krajině to prospěje. Zájem o tento typ společenské odpovědnosti mají zatím především potravinářské firmy.

„Není možné, aby ochrana přírody byla věcí veřejné správy a několika neziskovek,“ poukazuje Lenka Fryčová z české pobočky WWF na to, že je potřeba přenést odpovědnost za péči o krajinu na další hráče. O tom se debatovalo na konferenci Péče o krajinu jako společný úkol českého průmyslu a obchodu.

Přestože firmy nemají nad péči o krajinu přímou kontrolu, jejich byznys závisí například na tom, zda se jejich dodavatelům urodí dostatečné množství kukuřice nebo brambor. Zpracovatelské firmy tak mají velký zájem na tom, aby si krajina udržela svou produkční funkci. A tomu napomáhá zdravá a pestrá krajina.

Tenhle přístup je v České republice podpořený faktem, že stav české krajiny se nelepší navzdory rostoucím legislativním požadavkům na zemědělce. Krajiny vysychá, ztrácí úrodnost, je citlivější na výkyvy počasí.

Část problémů je sice možné připsat na účet změny klimatu, část je ale zodpovědnost těch, kdo krajinu spravují. Přitom recept na vhodnou péči o zemědělskou krajinu je známý: více organické hmoty, větší pestrost.

Jenže většina hospodářů zatím podle tohoto receptu nepostupuje. V péči o krajinu se proto hledají noví hráči, kteří by zemědělce a lesníky přesvědčili, ať se do toho pustí. A právě proto se hledá tam, kde jsou peníze. U zpracovatelských firem a obchodních řetězců.

Česká akademie zemědělských věd pořádá

LITERÁRNÍ SOUTĚŽ

na zemědělská témata pro žáky základních a středních škol

V rámci 5. ročníku literární soutěže jsou stanovena dvě témata:

1. Život na farmě

Určené pro žáky základních škol

2. Významné osobnosti a objevy v zemědělství

Určené pro žáky středních škol

Soutěž nemá omezení žánru ani počtu příspěvků.

Z příspěvků vybraných autorů vznikne speciální číslo časopisu s názvem „České zemědělství pohledem žáků V“, které bude otištěno a zveřejněno na webových stránkách akademie.

Pro vítěze v obou kategoriích jsou připraveny hodnotné odměny.

5. ročník soutěže se koná pod záštitou ministra zemědělství Ing. Zdeňka Nekuly a předsedkyně Výboru pro výchovu a vzdělávání Zastupitelstva hl. m. Prahy Ing. Mariany Čapkové, MBA.

Pořadatel:

Pod záštitou:

Partneři soutěže:

Své příspěvky posílejte v elektronické formě na adresu

vedula.prjachova@cazv.cz do 31. 1. 2023.

www.cazv.cz

I ZA TOTALITY VZNIKALY KRÁSNÉ ZAHRADY

6. 9. 2022

1. 1. 2023

Zahradně-architektonická tvorba v první polovině 20. století sledovala obecný evropský a světový trend. Po rozdělení světa na Východ a Západ ve zdejších podmínkách paradoxně vznikla díla, jež nemají na světě obdoby.

Výstava vznikla za podpory Ministerstva kultury v rámci Programu na podporu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II) Zahradně-architektonická tvorba v období totalitních režimů v letech 1939–1989 na území České republiky (DG18P02OVV044).

Národní zemědělské muzeum, s. p. o., Praha – příběh zemědělství – Kostelní 1300/44, Praha 7
Zřizovatelem muzea je Ministerstvo zemědělství

www.nzm.cz

www.facebook.com/nzm.cz

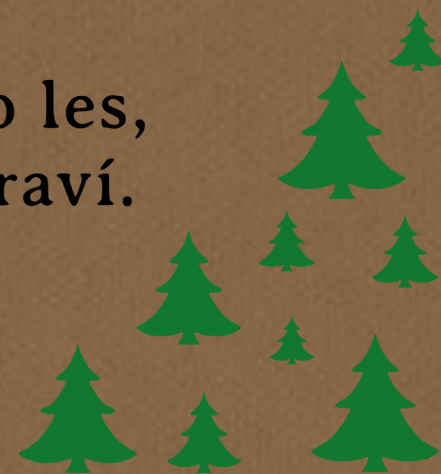

ZEMĚLSKÁ KNÍHOVNA
ANTONÍN A ŠVĚTILY

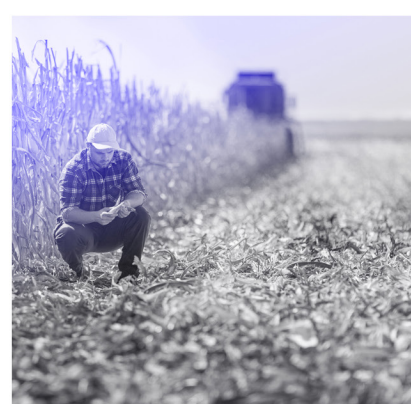
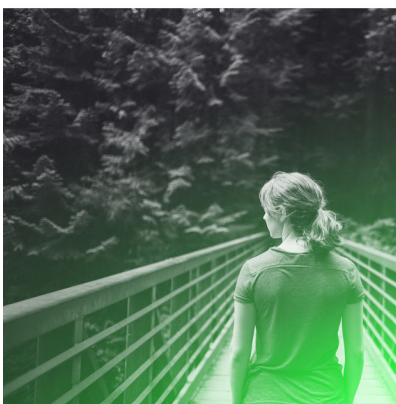
ZEMĚLSKÁ ÚČETNÍ DATOVÁ SÍŤ
KONTAKTNÍ PRACOVISŤ FADN CZ

Ať je Váš rok 2023 jako les,
plný síly, energie a zdraví.

VYBRALI JSME SI

VYBERTE SI TAKÉ

**STŘEDNÍ
ZEMĚDĚLSKOU
ŠKOLU**

PŘEHLED VŠECH ŠKOL A OBORŮ NAJDETE NA

ZEMEDELKASKOLA.CZ

